

Vad är...

PEEK (polyetereterketon)?

Användningsområden

PEEK kombinerar goda mekaniska egenskaper med stor kemikalie- och temperaturrestans samt livsmedelsgodkännande, vilket gör det särskilt lämpligt för:

- Hårt belastade lager
- Kugghjul
- Snäckväxlar
- Hydraulikdelar
- Pumpdelar
- Slitringar
- Skrapor
- Pumpkomponenter
- Ersättning för metallkomponenter

Vidare används PEEK ofta inom kemisk industri, livsmedelsindustri samt medicinsk industri.

Var dock uppmärksam på att PEEK:

- Angrips av koncentrerad svavelsyra och rykande koncentrerad salpetersyra.

Egenskaper

PEEK är ett delvis kristallinskt material och har några av de bästa mekaniska egenskaperna och lägsta utvidgningskoefficienterna upp till 150°C bland termoplastiska material. Över 150°C avtar de mekaniska egenskaperna markant och utvidgningskoefficienten stiger betydligt.

Mekaniska egenskaper

PEEK är lämplig då det behövs:

- Hög mekanisk styrka, styvhet och hårdhet
- Hög temperaturrestans
- Extremt goda slit- och friktionsegenskaper
- Stor kemikalie- och hydrolysisrestans (nedbryts inte av varmt vatten)
- God måttstabilitet
- Goda elektriska och dielektriska egenskaper
- Utmärkt resistens mot stark radioaktiv strålning som gamma- och röntgenstrålar

Kvaliteter *)

PEEK-1000 (naturligt gråbrun eller svart)

Denna kvalitet är gjord av ren PEEK, och har:

- Maximal seghet
- Bästa hållfastheten av alla PEEK-kvaliteter

Såväl PEEK-1000 natur som svart kan desinficeras enligt traditionella metoder – ånga, torrvarme, etylenoxid och gammastrålning. Råmaterialet som används till PEEK-1000 natur är godkänt av japanska MITI, som inkluderar tester med lösningsmedel och mutagener. PEEK 1000 Food Grades uppfyller förordningen (EC) No. 1935/2004 och råvaran är FDA-godkänd.

Dessa kvalifikationer gör materialet särskilt populärt inom:

- Medicinindustrin
- Livsmedelsindustrin

PEEK-HPV (svart)

Denna kvalitet har en tillsats av kolfiber, PTFE och grafit som bildar kvaliteten "bearing grade". Materialet har utmärkta tribologiska egenskaper:

- Låg friktion
- Hög slitstyrka
- Bättre måttstabilitet
- Högt pH-värde (dynamiskt tryck) som gör PEEK-HPV till det ideala valet till slit- och friktionsapplikationer.

PEEK-GF30 (naturligt gråbrun)

Denna kvalitet är förstärkt med 30 % glasfiber, som medför:

- Högre styvhet
- Bättre kryphållfasthet
- Bättre måttstabilitet

Materialet är speciellt lämpat för konstruktioner som under stigande temperaturer och under längre tid ska kunna bära stor statisk vikt. Användningen av PEEK-GF30 till glidande delar bör undersökas noga då glasfiber sliter mycket på ytan som materialet glider mot.

PEEK-CA30 (svart)

Denna kvalitet är förstärkt med 30 % kol och har en god kombination av:

- Optimal slitstyrka
- Högre E-modul
- Bättre mekanisk styrka
- Bättre måttstabilitet
- Bättre krymphållfasthet
- 3,5 gånger så hög termisk värmeledningsförmåga som förstärkt PEEK

Värme leds bort snabbare från lagrets yta och ökar dess livslängd och glidmotstånd.

PEEK-TX (blå) livsmedelskvalitet

Denna kvalitet har en tillsats av självsmörjande medel speciellt utvecklat för livsmedelsindustrin, och har:

- Bättre slitstyrka
- Låg friktion

Vilket gör den speciellt lämpad för lager med drifttemperaturer mellan 100° och 200°C.

*) vink har delar av detta i sitt standardsortiment

Termiska egenskaper

Användningstemperatur i luft				
	Min.	Max. kontinuerlig (20000h)	Korta perioder några timmar	Smälttemperatur
PEEK-1000	-50°C	250°C	310°C	340°C
PEEK-HPV	-20°C	250°C	310°C	340°C
PEEK-GF30	-20°C	250°C	310°C	340°C
PEEK-CA30	-20°C	250°C	310°C	340°C
PEEK-TX	-20°C	250°C	310°C	340°C

PEEK påverkas inte av varmt vatten (hydrolyt)

Elektriska egenskaper

PEEK har goda elektriska egenskaper som även bibehålls vid temperaturer på omkring 200°C. Tillsammans med den goda kemiska resistensen är PEEK väl lämpat i elektriska komponenter i aggressiva miljöer.

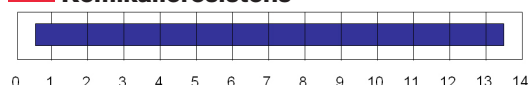
Kolförstärkt PEEK är ledande, vilket det bör tas hänsyn till vid val av fiberförstärkning.

PEEK har bra motstånd mot radioaktiv strålning. Strålningsdoser inom intervallet 1.000 - 10.000 Mrad har ingen effekt på materialet.

Livsmedel

PEEK-1000 livsmedelskvalitet och PEEK-TX livsmedelskvalitet är godkända för användning i direktkontakt med livsmedel. Ytterligare upplysningar angående livsmedelsgodkännande fås via kontakt med Vink.

Kemikalieresistens

PEEK är i de flesta resistent mot kemikalier med ett pH-värde från 0,5 till 13,5 vid 23°C.

PEEK är resistent mot nästan alla organiska och oorganiska vätskor.

De enda kända medier som löser upp PEEK är koncentrerad svavelsyra och rykande koncentrerad salpetersyra. Hårt belastade PEEK-komponenter kommer kunna uppvisa spänningssprickor i kontakt med aceton.

Man bör aldrig välja material utifrån enbart tabellvärden, utan testa kemikalernas påverkan under konkreta driftförhållanden.

Väder- och UV-resistens

PEEK påverkas endast ganska lite av UV-strålar och styrkan reduceras endast med ca 1 % efter 12 månaders utomhusbruk. Vid behov av förbättrad UV stabilitet kan PEEK-CA 30 användas med fördel.

Brand

PEEK är svårt att antända, självsläckande och har en mycket låg rökutveckling. Råvaran uppfyller UL 94 V0.

Bearbetning/förarbete

Mekanisk bearbetning

PEEK kan bearbetas med skärande verktyg i vanliga verktygsmaskiner.

Skarpa verktyg (helst hårdmetallverktyg), korrekta vinklar och hastigheter bör användas. Är kylning nödvändigt bör vatten användas.

Limning

PEEK kan limmas med diverse limtyper som cyanoakrylat, epoxi och silikon. Ytan bör vara ren och torr samt kan eventuellt förbehandlas genom etsning.

Svetsning

PEEK kan svetsas med vanliga metoder som ultraljud och friktionssvetsning.

Vid val av sammansättningsmetod bör hänsyn tas till materialets höga smältpunkt 340°C.

Ytbehandling

PEEK kan metalliseras med konventionella tekniker för termoplastiska material.